

nalagati, morali bi mesto psovati, kmetu povedati: Zapodite hofrata Ploja v kraj in izvolite na njegovo mesto svojim zastopnikom g. Orniga ker, če bi bil Ornig zastopnik ptujskih kmetov, potem bi še desetkrat bolj delal in uspehe dosegel, kakor pa sedaj kot mestni župan.

Vojna v Južni Afriki.

Iz bojišča prihajajo vedno resnejše vesti. Poroča se, da se Angležem sedaj najhuje godi, ker se Buri ne le krepko branijo, ampak začeli so Angleže sami napadati, ter jih v par bitkah potolkli in jim topove pobrali. Angležki teperi polkovnik Dixon poroča: V bitki pri Vlakfonteinu je bilo 1450 Angležev s 7 topovi. Čete so se umikale proti Vlakfonteinu, ko je začel skriti sovražnik nanadoma streljati na zadnje čete. Te so imele 530 mož in 2 topa. Buri so se najprej polastili topov, a potem so dobili Angleži pomoč, ter so pregnali sovražnike. Angleži so imeli 6 častnikov in 51 mož ubitih, 6. častnikov in 155 mož ranjenih, 1 častnika in 7 mož so Buri ujeli. Buri so izgubili 41 mož, — Med 25. aprilom in 2. majem pa se vršila blizu Pretorije še druga, za Angleže nesrečna bitka, o kateri se je izvedelo natančno šele sedaj. Angleži sta zmagala Beyers in Breitenbach, ujela 600 mož in vzela 6 topov. Tudi v Zwartruggenu so bili teperi Angleži.

Nek časnik piše: Zadnji „pepel vojne.“ kakor imenujejo optimisti, je iznova vzplamtel v strašen požar. Kitchener, to je angleške vojske poveljnik je tega brezuspešnega bojevanja sit. On pravi, da se mu najpošlje toliko novega sposobnega vojaštva, da zamore hitro narediti konec vojni ali pa da se pusti Burom popolna neodvisnost, ker tega cincanja je že do grla sit, zlasti radi tega, ker sprevidi, da s svojimi bolnimi in nepokornimi četami junaškim za svobodo in domovino se borečim Burom ne more biti kos, mavelč da utegne istim danes ali jutri podleči. Ker pa angleška vlada prvi zahtevi ne more ugrediti, ker vo-

Zatoraj mislim, da je moja dolžnost, vam, ljubi kmetje in prijatelji svoje misli o konsumnem društvu razložiti in vas srčno svariti, kajti nevarnost je velika. Nekatera konsumna društva so že konkurs napravila, prišla na kant ali na boben, druga pa še gotovo zdene ista usoda.

Veseli so le tisti udje konsumnih društev, ki nič nimajo. Pa gorje premožnim posestnikom, ki so zdaj udje, kajti oni morajo biti za slabe plačnike porok, in to ne samo s svojo stopnino po 10, 5 ali 2 goldinarja, ampak s celim svojim premoženjem morajo eden za drugega dobro stati.

Nesramno je, da niso tisti, ki so ljudi v konsumno društvo lovili, nikoli pojasnili grozovite dolžnosti in nevarnosti, v katero se podajo udje. Ljudje so se dali pregovoriti in so bili tako zmešani, kakor da bi omotnilo dobili, drugače ne bi bilo mogoče, da bi si zavoljo drugih nalagali tako velike dolžnosti in odgovornosti, ko na tak način lahko spravijo svojo rodovino ob vse

jaštva nima, drugi pa noče, ker jej brani sebič radi tega utegne Kitchenerja kmalu nadomeščati novi vrhovni poveljnik. Preko Kapa se poroča, ondi v gorovju Zuur zbranih mnogo burskih čet, ki se organizujejo in vežbajo.

Listi se sedaj najbolj zanimajo za namen, ki ima poset gospe Botha, ki je prišla 12. t. m. h kemu predsedniku Krügerju u Haag. „Daily Express“ trdi, da prinese gospa seboj načrte svojega sopra za splošno kapitulacijo Burov. Gospejin spremljajnik Fischer pa je izjavil nekemu dopisniku pride gospa Botha radi svojega zdravja, pooblastil in docela privatno. Vendar bo delala pri Krügerju na to, da se sklene mir čim preje. Cas „W. Dispatch“ pa ve celo, da sta sklenila Kitchener in Botha predzadnjo sredo v Standertonu po pogajanjih provizoren mir. Gospa Botha je bila Chamberlainu, Robertsu in vojnem ministru. Tu Milnerjem se snide. Prorokuje se torej, da se v tem že sklene mir.

Razne stvari.

Lastno hčer zadavil, sežgal in njeno meso jedel. rotna sodba dne 11. maja proti morilcemu, zakon Franc in Marija Bratuša iz Majšperga pri Ptaju, nesla je strašanske, mozegepretresajoče zločinstvo dan. Sedaj živeči svet v Avstriji kaj tako grozovite ni doživel. Zaradi pomankanja prostora, ni mogoče o tem, več kot zverinskem dejanju vse drobnosti navesti. — Kar se obtožbe proti temu zločincemu tiče, smo že v eni prejšnjih številki deloma pojasnili. — Zatoženec viničar Franc Bratuš je star 40, njegova žena Marija 50 let. Iz tega zavodu so se trije otroci, od katerih starejša hčerka Bratuša, rojena 24. maja 1888. leta, je bila žrtev omenjenega zločina. Ta deklica je v svoji, pač otročji nerazsodnosti lansko leto na velikonočni deljek v nekem votlem kostanjevem drevesu sestrelj Marije Mencinger zakurila ogenj, vsled katerega je

premoženje. — Zakaj pa si take skrbi brez potrebe za druge nakopati?

Gotovo je, da se kmetu slabo godi, a ravno to se ne sme podati v tako nevarna podjetja, la verno verjeti take prazne oblube, da se bo plati stane 20 krajcarjev dobilo pri konsumnem društvu po 8 krajcarjev, sol za 2 krajcarja ceneje, namreč 9 krajcarjev in da se mu bo konec leta izplačati 20 do 30 goldinarjev.

Dosihamo še ni nobeden taklik krajcarjev pri konsumnem društvu videl, kolikor so mu obetali grozovite narjeve. Nekateri so bogastvo pričakovali in misljili, da bo denar pri okni priletel, ali — žali Bog — fali so se!

Te oblube so se le storile, da bi ljudi kaj privabili, zdaj pa vsakega greva, da je pristopil, že udje večidel izstopajo. Navadno kupijo za 10 goldinarjev blaga, za toliko, kolikor so vstopili

hisa v veliki nevarnosti. Ker se je deklica zbalala kazni, ni šla več domov, ampak se potepala pri raznih sednih kmečkih ljudeh. Neka sosedka, pri kateri je deklica med tem služila, poslala jo je 29. aprila domov po svojo delavsko knjižico. Deklice pa ni bilo več nazaj, pač pa sta jo kamnosek Janc in Marjeta Melanik videla 6. maja l. l. blizu njunega poslopja okoli tavati. Že 26. aprila oglasil se je oče deklice pri žandarmerijskem stražarstvu na Ptujski Gori in naznanih, da se je njegova hčer zgubila. Ptujsko okr. glavarstvo dalo je vsled tega naznila, deklico iskat. Meseca junija bralo se je v časniku, da se je neka okoli 12 let stara deklica našla v neki viničariji pri Špilfeldu mrtva, se obducirala in pokopala, na kar je šel Bratuša tje, rekel, da je to njegov strok in vzel ono obleko seboj. Letos, šele v marcu se je dognalo, da je tista v Špilfeldu najdena deklica bila drugih staršev, ki je vsled sumljivih razmer našla smrt. Ker je žandarm od Sv. Trojice pri Sv. Lenartu vedel, da je Bratuša obleko one deklice seboj vzel, naročil je žandarmeriji na Ptujski Gori, naj se Bratušu ona obleka odvzame. Stvar začela se je torej na novo raziskovati. Žandarm Leskovar iz Ptujke Gore podal se je v hišo Bratuša, vzel ono obleko in jo poslal sodniji v sv. Lenart, kjer se je ob enem mati, v Špilfeldu mrtvo najdene deklice v preiskovalnem zaporu nahajala in ki je priznala, da je ta obleka njene hčere. Bratuša bil je torej vsled teh raziskovanj povabljen 16. aprila 1901 k sodniji v Maribor kot priča, ter se zaradi tega oglasil pri žandarmeriji na Ptujski Gori vprašaje, če li naj gre ali ne v Maribor kot priča k sodniji. Ko se mu je tam reklo, da mora vsekakor iti, je rekel: „Hvala Bogu, da se mi pri tej stvari nič zgoditi ne more“. — To, Bratušovo obnašanje postalno je žandarmu sumljivo, in ga je natančneje zasledovati. Šel je 20. aprila k njemu, ga spraševal o oni obleki in ker se Bratuša pri izpovedbi zapletel, ga je na lastno odgovornost aretiral. Ko je namreč tudi hišo preskoval, je v kišti obleko, na katerej so se še poznali edovi krvi.

dal, potem pa vržejo družbene bukvice na mizo rečajo:

„Jaz nočem več vaš ud biti.“

Kakor zapuščajo podgane ladjo preden pogrezne, so se tudi zdaj pri konsumnih društvenih godi. V kratkem pri nekem konsumnem društvu pomagači in poglavka izstopili in sami za se ustanovili trgovino. Zakaj?

Ker nočeo pri propasti (konkursu), ki je nezbina, pričujoči biti.

Trgovci imajo itak med seboj kupčijsko tekmo, pogajanje in boj, tako da že izučeni trgovec maj izhaja.

Celo sposoben, res zmožen trgovec, ki se je 4 ali let učil in potem še v 10 do 20 letih kot trgovski močnik izkušenost pridobil za svoj nevarni stan, komaj v sedanjih časih preživi. Tukaj dela samo glava. Če sta dva v družbi, že ne gre več tako.

Bratuša se je nato prestrašil ter priznal svoje zločinstvo. Pred sodnikom je izpovedal, da je šel 12. maja 1900 v hosto listje grabit, tam našel svojo hčer onemoglo od lakote na tleh, jo po koncu postavil, a ker ni mogla ga ubogati in za njim iti, jo je zgrabil z obema rokoma za vrat, jo nekaj minut tiščal, potem spustil, in hčer je bila mrtva. Potem jo zagrnjal z listjem in zemljo, ter šel domov. Doma je svoji ženi povedal kaj je storil, katera pa je bila s tem tudi zadovoljna. Po posvetovanju vrnil se je zvečer v gozd, prinesel mrliča domov, ga položil za peč in do nagega slekel. Najprvo odrezal je deklici z nožem za kruh rezati glavo, iz katere je porezal lase, da ne bi v peči delali smrad, potem noge pri kolenih. A ker kosti ni mogel prerezati, je vzel sekiro in jih ž njo presekal. Vse kose metal je posamično v peč na ogenj. Potem prerezal je truplo čez hrbitišče navzdol. Želodec in čревa je spraznil, da bi mu ne povrzočalo v peči smradu. Naredil je torej iz trupla pet kosov. Ko se je vse to v peči žgal, domislil se je, da jebral knjigo „Avstralija in nje otoki“ kjer je popisano, da divjaki jejo človeško meso. Odrezal je potem kos plečeta svoje izstradane hčere, ter ga dal na lončenem krožniku v peč da se je speklo in groza — ko se mu je zdelo, da je že pečeno, ga je tudi jedel. Njegova žena je izpovedala, da tega ni videla, on pa pravi, da je ona tudi to mogla opaziti. Bratuša je izpovedal, da mu je njegova žena tudi pomagala pri razmesarjenju trupla, kar pa ona taji. Pred sodnikom v Ptiju ona ni hotela ničesar priznati, in še celo, ko je Bratuša ob njeni prisotnosti vse priznal, je rekla: „Pač ma noro pamet, pa je obstal, jaz pa že ne obstanem, če oni tu glavo proč odrežejo, saj nikdo ni videl“. — Vse okolščine pa govorijo, da je vse resnično, kakor je izpovedal Bratuša. — Ta žena, satan v človeški podobi, je od konca vse tajila, a pozneje je deloma svoje dejanje priznala. Vse to, za kar nimamo sposobnih besed, vršilo je od osme ure zvečer, do blizu tretje ure zjutraj. Po svem tem sta šla spat, in vstala, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Bratušekov 10 letni sinček je tudi pričal proti svo-

Pri konsumnem društvu jih je pa 10, 20 glav, vsaka ima druge misli in druge želje, a nobeden izkušenosti in zmožnosti.

Kako lahko se trgovec zakoplje, če pravega blaga ne naroči. Ne more ga prodati. Koliko ložje zabrede konsumno društvo, ki nima za takšno opravilo potrebnega znanja. Prej ali slej sledi gotovo polom in škoda.

Glejte, izkušen in razumen kmet mora pri poljedelstvu hlapcu vedno za petami biti, da se vse delo dobro in točno opravi. Pri konsumnem društvu pa kmet za veliko tisočakov dober stoji, a se mora na mlade ljudi zanašati, kteri so v tej stvari neizkušeni.

Večina konsumnih društev ima vodje in pomočnike, ki so že imeli sami zase trgovino in so zavolj nevednosti ali zapravljinosti prišli na boben.

jim starišem in marsikaj grozovitega izpovedal. Potrotna razprava trajala je do desete ure zvečer. Franz Bratuša poslušal je celo obravnavo hladnokrvno. Porotniki spoznali so ga enoglasno krivim umora. Bratuša obsojen je v smrt na vislice, njegova žena pa na tri leta težke ječe.

Od Sv. Urbana pri Ptiji. Že zopet ga koža srbi, tistega „fanta iz župnije (šča?) urbanske“, kakor kaže dopis v „Slov. Gospodarju“ od 30. maja. Pred tremi meseci obljudil je ta „fant“ v „Gospodarju“, da bode že še pisal kaj o Urbančanh i. t. d. ali ker ga je vrlji „Štajerc“ takoj za žilo potipal in ga pošteno okrcal ni se upal ta junak cele tri mesece iz svojega brloga. Ta junaška srajca pa se tudi sedaj ni upala pisati o urbanskih fantih, ker oni bi mu že krepko odgovorili, ampak spravil se je mimogrede na „Štajerčeve“ naročnike in na „Štajerca“ samega. Ta lažifant pravi, da tudi tukaj par kmetov bere „Štajerca“; ta pa je bosa, ker resnica je, da se tudi tukaj prebira „Štajerca“ najmanje desetkrat več kakor „Gospodarja“ ali njegovega „mladega“. Pritožuje se dalje, da se tukaj ljudje na „Štajerca“ naročujejo in to bolj zaradi njegove nizke cene kako neumne vsebine. Jaz pa pravim in za meno vsi drugi, da mi se pa na „Gospodarja“ in njegovega „mladega“, bolj zaradi njegove neumne vsebine, kakor pa zaradi visoke cene nočemo naročiti. Res je sicer, da je „Gospodarjev“ ta „mladi“ za dva groša cenej kakor „Štajerc“, ali zato pa je „Štajerc“ trikrat večji kakor ta „mladi“. — Pa trdo kožo ima „Gospodarjev“ dopisnik tudi, ker se ga tiste bombe prijele niso, ko mu jih je „Štajerc“ v svoji 6. številki v obliki zgodovinske morale in narodnosti okoli

In od takih ljudij naj udje konsumnih društv pričakujejo, da jim bodo pomagali?

Kdor zase dobro gospodariti ne zna, bo še veliko manj znal za vas gospodariti.

Neizvedenim, neizkušenim, mlečzobim fantom in tu in tam tudi dekletom izroči konzumno društvo svoje premoženje, to je premoženje vseh udov in udov naj ne bo strah, da pridejo v nesrečo?

Konsumna društva morajo iz druge in iz tretje roke nakupovali blago, vsaka roka pa hoče imeti svoj dobiček in se skuša le slabega blaga iznebiti. Da konsumnim društvom takšno blago večjidel ostane, to je gotovo. Zatem pridejo plačila in stiska za denar. In kaj je konec temu?

Krida, velika škoda in jok!

Veliki trgovci z mešanim blagom se preskrbijo z dobrim in trpežnim blagom iz prvih fabrik ali tovarn. Konsumnim društvom pa tovarne sploh ne prodajajo. To pa zategadelj, ker vidijo, da kmet nima nobenega dobička od konsumnega društva temveč le voditelji, ki so večinoma tako lakomni na denar, da vsako besedo in vsako stopinjo dragu računijo.

Tisti, ki kmeta v konsumna društva zapeljujejo in ga siloma v zgubo spravljam, ga nočejo poznati, kadar pride v potrebo ali v nesrečo, še manj pa komu pomagajo.

(Konec prihodnjic.)

urbanjskega vodnjaka tako krepko v obraz luča Lažifant urbanjski pa s svojo moralno ni samo mitičen, ampak tudi nerazsoden. On piše dalje: „kak pošten kristjan in Slovenec si ga („Štajerca“) bode naročeval. Navedem tukaj naj le eden dogodka, katerega sem ravno bral v štev. 10 „Štajerca“, imate storili smrten greh, ker ste ga brali? Optak Tamkaj piše ta nemškutar o sijajnem pogrebu vedenki, ki je te dni neki Stelli Miller poginol. Dalj pokopati v svileni srajci in v rakvi, ki je bil trg mahagonkskega lesa ter obita z zlatom. Žalostnega račnico je igral na klavirju slaven virtuz. Pogebil sijajen, več kočij se je peljalo za psom, manj je samo duhovnik, ki je povabilo odklonil. Med vsak pri svoji pameti zna, da se „Štajerc“, t. očitoma norčuje iz namestnika božjega. Ali ni tveko preveč za kristjana, da bi mogel takšne neumne brati.“ Tako, le počakaj malo, ljubi gospodski ter videl boš, kako si se sam čelestnil po ustih. Upam, da nisi tako neumen, da ne bi poznal bene „Slovenca“, ki izhaja v Ljubljani, če ga znabili ne bereš, in ki je bratec „Slov. Gospodarja“ in, G. se dela mogoče še bolj pobožnega kakor „Naš dom“ ali „Slov. Gospodar, o katerem se pravi, da ga namerjava celo Šusteričev sv. duh, pišejo vanju duhovniki. Glej, „Slovenec“ je pisal v pondelek 3. junija t. l. v svojem fanatizmu sledeče: „Ali bodek na Slovenskem skurjim perjem manj nepravilno jezove in z Mojzesovo palico na Krspu odpirali studente?“ „Slovenec“ se tu delal norca dela iz Mojzesove palice, toraj iz čudeža, bil po svetem pismu potrjen in vsled tega vzvišen ujedno vsak dvom. Težko si je misliti večjega norčevanja, ker da se čudodelna moč Mojzesove palice postavimo isto vrsto s kurjim perjem. To „Slovenčovo“ in, Š. neprostovoljno priznanje, da ima kurje perje, Š. moč kakor Mojzesova palica, si moramo za silo bodejo „Slovenec“, „Gospodar“ in „Naš dom“. „Štajercu“ zopet pisali, da se on iz božjih obredov norčuje, zapomniti. No, ti pobožni fantek, kaj pokrijete vsemu temu? Ako tedaj kaj takega, kakor prej ugneno, pišejo duhovniki v svoj list iz svojega nagiba, kaj zamoreš ti potem „Štajercu“, ki praviš, da je liberalno očitati prezbožnost, četudi je on to notico kaj drugih časnikov povzel. Ker te pa zavoljo one namerjene sijajnem pasjem pogrebu koža toliko srbi, se ne preveč ne čohaj, ampak pojdi k gospodični Slobodni Miller v Ithako, pa boš zvedel, da tisti duhovnik ne je povabilo za psom Fidom odklonil, ni bil krščan duhovnik, ampak duhovnik divjaških Culukov, katerega so Angležem za „mušter“ poslali Buri.

Sv. Urban, tri mesece pred kozoprshto **Gospodarček** pripoveduje v svoji zadnji številki, da so trgovci, kateri kmeta, ko pride k njim kupiti, sicer prijazno pozdravijo s sladkimi besedami: „Sporoči, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbitam kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl.“ Mi še kažejo, kaj takega nismo še nikoli slišali, ali, ako „Gospodarček“ po domače „Naš Dom“ to pripoveduje, morda že res biti. Mi bodemo našim bralcem dokazali,

s kmeti tudi resnično držimo in ne tako s trgovci, kakor „Gospodarček“ lažnjivo trdi. Mi tedaj tem potom izamo in zahtevamo od urednika „Našega Doma“ Jonasa, da nam imena tistih malopridnih trgovcev nenuje, da bodo potem tudi mi naše bralci pred skimi trgovci svarili, in da bodejo potem naši bralci sledi, kateri trgovci slovenskega kmeta zasramujejo izdajo. Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje; potem je on sam soznanik kmetskega stanu, lažnik in slepar. Gospodarček! ven torej z imeni kmečkih sovražnikov.

„Gospodarček“ se jezi čez našo pripovedko „Hofrat Jankovič pred nebeškimi vratmi“ ker tam stoji: V nji kadijali kamri, zraven nebeških vrat sedi sv. Peter dobrovoljno kadi iz svoje fajfice ter prebira „Štajera“. „Gospodarček“ je torej čisto zdivjal in misli: men pošten človek ne bere „Štajerca“, velikomanj se sv. Peter. — No, mi smo od konca sami misli, da bi bilo bolje zapisati mesto „Štajerca“, — Gospodarja“, kajti gospodje duhovniki, in k tem da tudi sv. Peter, berejo vsekakor rajši „Gospodarja“, kakor „Štajerca“. Ali mi si tega nismo dopasti stili. „Gospodar“ razsreja ljudstvo preveč, psuje usobno in ščuva enega proti drugemu, mesto da bi stanski rekel: „Otroci ljubite se med seboj!“ pa saj je mogoče, da tudi na onem svetu goduje duhovniki bereje „Gospodarja“, ali to so gotovo mo tisti, ki se pečejo v peku, kajti, da tudi duhovni pridejo v pekel, to nam je povedal nek vrl minar pred dvema mesecama pri sv. Marku pri mju. On je celo rekel, da je pekel s slabimi duhovniki potlakan (poftaštran). Sv. Peter pa bere Štajerca“ gotovo rajši kakor „Gospodarja“, ker Štajerc“ napeljava ljudstvo k slogi in ljubezni, hukom pa stopa za vrat.

Iz Smarja pri Jelšah nam piše kmetski fant: Prej mi „Štajerc!“ Tudi pri nas v našem Šmarju in delici berimo „Štajerca“ v ogromnem številu. Zakaj radi beremo, ne bom natanko opisoval, kajti vsak, ki le enkrat bere ta list, spozna takoj njegove lastnosti, uči se razsojevati ter spozna vratelja in boritelja za kmetski stan, in to sim zadostuje. Ako nas tedaj ta list brani, uči neustrašljivo zastopa, dolžni smo se ga hvaležno smiti. — Pa kakor je sploh navada, da vsakdo, bodi še najpopolnejši, ima sovražnike (še Bog vsem ne vstreže), tako se nahajajo nekateri tudi nas, ki jih zavoljo tega lista precej glava boli, v ko se jim naša večina pošteno smeji. Ali pustimo na strani, bo že morebiti drugokrat prav prišlo. Sedaj naj vam pa, dragi „Štajerčevi“ bralci, našim iz lastne izkušnje malo prigodbico, katero sem kratkem doživel: Bilo je v pretečenem tednu enega prijaznega večera, ko smo bili, od velike vročine napornega dela utrujeni, zbrani pod vaško fantje in dekleta, vaški kmetje kot narodni koščki in tudi njih ljube ženice. Prebirali smo „Štajera“, zajemali iz njega lepih, koristnih nam naukov. Naključbi zašel je tudi ta večer k nam neki ne-

povabljeni gost. Skräja se nikdo ni zanimal za njega, ali dalje ko je šlo, večjo pozornost smo obračali na tega že ostarelega možuna, ker vsiljeval nam se je, kakor da bi hotel pri nas prenočiti. Prašali smo ga: odkod pa „brate!“ odgovoril nam je, da pride iz Maribora, da vsak teden rompa po svetu, da je že preživel britke izkušnje, ja, celo ustil se je, da je tudi on naš prijatelj, da je kršen na naše ime, samo da ga ljudje zdaj že kot „starčka“ hočejo prebirati, in da je to pot vzel svojega novorojenega „sinčka“ seboj, da bi se mu on pomagal boriti proti sovražnemu svetu, kajti da njega že preveč poznajo kakor na sejmu starega „meštarja“ in mu že nečejo nič več verjeti. Pazno smo se tedaj ozrli po njegovem „sinčku“ katerega je „ta stari“ tako skrbno skrival za svoj luknjičasti plajš. Tako hitro smo zvedeli od njega njegove zvijačne načrte in ga mahoma spoznali, posebno ko je začel po volje napadati nam dragi list „Štajerca“, spoznali, da je jako podoben „ta staremu“, samo siromaček mali je še zelo majhen in prav nič izkušen. Boljše bi mu bilo, da bi bil še vsaj nekaj časa ostal v Mariboru pri svojih roditeljih in vzgojiteljih, da bi ga še z mlekom redili, ga še malo „poajčkali“ in mu v glavico majčkino modrosti vtepli. Kako se bo le sirotek boril, med že toliko izkušenem svetom! saj ni nič večji, kakor da bi kak brivec svojo britev po njemu obriral. Besede ima res precej hinnavske in puntarske, in njegove novosti so že stare ter od plesnobe čisto kosmate. Posebno piko ima na nas fante, ponuja in prilizuje se nam kakor petelin kuri. Hoče, da bi mi ostali vedno tepci. Kakor sprevidimo, bi mu najljubše bilo, da bi še slovenskega jezika ne znali, velikomanj pa še katerega drugega. No, že samo pri vojaščini bi se mu prav lepo zahvalili. Pravi, da bo nas napeljeval k varčnosti i. t. d. Lej ga, še te drobtince črnega kruha nam ne privošči in misli, da bi še to svojim ustom pritrigli in hranili za njegovo nikoli . . . bisago. Pravi, da nam bo kazal skrivne sovražnike (niste tisti sami?) ki nas hočejo preslepiti. Oh „striček mali“, hočeš biti učenejši od nas, pa ne bo šlo, prav nič ne bo zaslužka pri nas, predobro poznamo tvojiga „ta stariga“ kaj je on za en stric. Nas le pri miru pusti, mi se ne damo nič plavšati, in kadar boš zopet privandal, glej da ti ne bo treba kakega kozjanskega zdravnika, kakor je g. Jankovič, da bi ti ušesa makari zastonj obvezoval, kajti, nad katerim mi zlijemo svojo jezo, temu ni več pomagati. Tako sem mu odgovoril. Kaj ne, dragi bralec, da sem mu jih dobro zasolil? In ako bi tudi ti naletel na ta dva mariborska popotnika, ki se imenujeta „Gospodar“ in njegov sin „Gospodarček“, jima pa tudi kako izvrstno kar s korajžo povej.

Pozdravim . . . n . . . r.

Poslanec Žičkar in kolesljii. Sl. N. piše: „Slov. Gospodar“ razpisuje nagrado 100 kron tistem, ki zamore pričati, da je poslanec Žičkar kdaj rekel, da se še kmetom zmeraj dobro godi, dokler se vozijo v kolesljih. Naj „Slov. Gospodar“ položi 100 kron v roke kakemu naprednemu šentjurškemu kmetu, ker drugače ne verjamemo, da bi jih potem dobil tisti,

ki bode to spričal. Na „Gospodarjeve“ baharije in obljuhe mi nič ne damo.

Konsumna društva na Štajerskem pokajo. Pri Sv. Emi v šmarskem sodnem okraju je župnik ustanovil konsumno društvo. To poka sedaj na vseh straneh. Ubogi kmetje, ki so udje tega društva, kako bodejo plačevali! Sodišče v Šmarju se neki že bavi s tem konsumnim društvom.

Izpred sodišča. Dne 4. maja vršila se je pri mariborskem okrožnem sudišču porotna obravnava proti Janezu Brezniku, zidarskemu pomočniku iz Dobrovca, zaradi težke telesne poškodbe. Obtoženec udaril je 4. marca ob 10. uri zvečer po kratkem prepiru Franca Pečovnika s kamnom po glavi tako, da je slednji moral v bolnišnico. Breznika je sudišče obsodilo na 6 mesecev ječe in na plačilo 66 kron za bolečine in zamudo poškodovancu. — Dne 18. maja pa je bil obsojen pri okrajni sodniji v Mariboru Franc Pečovnik zaradi lahke telesne poškodbe na 14 dni zapora, ker je s steklenico udaril Janeza Breznika iz Dobrovca; Janez Rajh od ondot pa na dva dni zapora, ker je vrgel Pečovnika na tla. Fantje, bodite pametni in varujte se slabe tovaršije, po kateri tako rada glava boli.

Iz Št. Ilja pod Gradičem. Gospod urednik! Tužnim srcem Vam poročam iz naše pamтивeka mirne doline. Živeli smo v slogi in ljubezni, zdaj pa so pri nas razmere vse drugačne. Za „purgamastra“ vsiljuje se nam neka oseba, mi mu pravimo Korošec, kar pa menda ni, je morbiti Kranjc. In od kar je ta človek med nami, ga ni več miru in slogue ter ljubezni. To se je tudi pokazalo pri zadnji obč. volitvi. Razcepili smo se na dva tabora, iz česar je sledil le prepir, Korošč vendar dobil je le nekaj glasov od svojih pristašev, ki so menili: boter so našim otrokom in potem ne bi dali več pisanke. Še celo neki mesar iz Velenja dal mu je glas. — Mimogrede bodi še omenjeno, da je nekaj odbornikov v družbi z drugimi osebami pred nekaj tedni neslo Korošcu neko diplomo. Za skazano (ne skaženo?) mu čast, priredil je Korošec pojedino, katera je trajala pozno v noč. Pilo, jedlo in kadilo se je na debelo. Pekle so se gibanice in potvice, katere je slavitelj zamenjal za diplom. Ena potvica našla se je drugi dan za nekim plotom, katero je najbrže eden povabljenec proč vrgel češ, tako malenkost pa res ne nesem ženi domu, ne, neboš Jaka. Ta pojedina pomenila je večinoma na zdajšno občinsko volitev, da bi s pomočjo njegovih privržencev vsaj enkrat za zaželjeno krmilo prijel, pa mi smo starci odbor večinoma izključili in volili novega, na kterega upamo, da mu bo za blagor občine več, kakor pa za Koroščeve gibanice in potvice. Mislimo, da kar se tiče Koroščeve diplome, se mu bode na onem svetu približno tako godilo, kakor horafu Lojkoviču z njegovimi medaljami. To se bo zopet nekdo jezik.

Št. Iljčan.

Iz Ljutomera. (Ogenj v cerkvi.) 7. junija okoli desete ure začelo je na dosedaj neznan način goreti v tukajšni farni cerkvi, kar bi skoraj grozne posledice imelo. Goreti začelo je pri orgljah in takoj je bil celi kor v plamenu. Ljutomerško gasilno društvo

bilo je nemudoma na licu mesta. Naloga gasila je težavna in nevarna. Misliti si je vročino, je bila tako silna, da so se piščalke pri orgljah top Gorele so na koru že klopi in strop se je že vnen. Dva junuška požarnika, Arnosch in Luckner, pretreti ogenj, hitita na strop in iztrgata že goreče poter jih vržeta doli. S tem je bila omejena največ nevarnost. Delo požarnikov bilo je dvojno nevarno ker se je vsled velike vročine lušil strop in vedno pada. Po poldrugournem napornem delu se je oglokaliziral. Skode je okoli 1500 gl. Cerkev bila zavarovana.

Iz Teharjev. (Nekaj po volityah.) Vsakovrstne luke dobivamo v roke, pa kakor beremo, eden drug nasprotuje. Eden sam sebe hvali in drugega zanoti drugi pa zopet ravno tako dela. Katerega časnika bodoemo mi kmetje držali dobro vemo; tistega namki se za kmetski stan najbolj poteguje. Mi kmetje nramo se svojega lastnega prepričanja držati. Mi imam vsekakor dosti skušnje, poznamo naše nasprotnike vemo kako se je zdaj pri naših občinskih volitvih godilo. Ravno tisti, ki se najbolj verni in pobožni ē lajo, so pri volitvi take zvijače delali, da se je čuditi, seveda imeli so dobre pomagače. Koliko imeli volilcev, kateri niso imeli volilne pravice in kašo v volilne liste prišli, tega ne vemo, pa tudi koliko je bilo takih, ki davke plačujejo in imajo volilno pravico, pa niso smeli voliti, ker niso bili volilnih listah zapisani; seveda tukaj mislimo naše stranke. Koliko pa je bilo tudi takih, ki plačajo veliko več davka, so bili v tretjem razredu zapisani, tisti pa ki manj, pa v drugem razredu. Koliko je tega kriv, ne vemo. Najbolj čudno pa je bilo, da so celo ranjki pooblastila dajali. — Naša stranka imela je veliko moč, ker naših volilcev bilo je dvakrat več kot unih, pa smo komaj dva odbornika več dobili. Nasprotniki napravili so pivnico ravno pravtmi občinske pisarne, tam pristregli vsakega volilca, mu listič iz rok vzeli in svojega dali, potem kruglo pive pod nos porinili. Tako so nekatere zavrgli, da so potem prav težko volili. — Pri naši strani dragi kmetje, pa nismo tako delali. Imeli smo si nekaj pravičnih pooblastil, pa še tiste so nam več zavrgli. Pri naši stranki ni bilo nobene zvijače, zato pa lahko prepričamo, katere stranke se nam je držalo. Kateri človek pa je poln zvijač, tistemu ni trebalo verjeti, naj se še tako svetohlini. — Nekaj je pisal v „Sl. Gospodarju“, da so Štorečani pri farni cerkvi fige kazali; to pa ni res, kazali so jih pa le tistim dolgoježičnim klepetuljam, katere so nas zizale. Mi ostanemo možbeseda. Mi hočemo na cerkev staviti, čeravno smo nekateri možje pri volitvah propadli. Sedaj pravijo naši nasprotniki, da so pretestirali, da bi radi volitev ovrgli. Mi pa bi radi vedeli kaj bodo pri nas nepostavnega našli. Naj le posijo zavijati, mi jih pomoč pa takrat njihove zvijače dokazali. Če bi pa bila še ena volitev, takrat jih bomo pač pot pokazali, čeravno nekateri pravijo, da ne grejo več na našo stran, pa saj tisti se tudi ne daj niso naše stranke držali. Se general Laudon

s svojo vojsko kamor hoče, mi ga ne potrebujo, da bi nas osrečeval. Ko bi pa do druge volilive prišlo, do katere pride, ako mi hočemo, ne manjalo bi nam volilcev. Konečno še neko pojasnilo: Neki mož bil je na nekem volilnem shodu in držal govor, se moramo hrabro in stanovitno vojskovati kakor London pri Belemgradu, pri volitvi pa je volil z našnotno stranko.

Zunanje novice.

4½ leta star morilec je pač nekaj nečuvenega. Vendar živi na Dunaju fantek Fran Vanek, sin kremljarka, ki je te dni s krvicem, kremljarskim nožem, na cesti zabodel dečka Schmidta, ker se je z njim pol. Policija je morilca iskala tri dni. Morilec je spopetka tajil, končno pa priznal, da je Schmidta res nabil z nožem v trebuh, radi česar je ranjenec umrl. Vanek se je po umoru vse tri dni igral, kakor bi se ne bilo zgodilo nič, in tudi ni doma ničesar povedal. Njegov brat, 13 let star deček, je v koreksijskem zasedru v Grulichu, ker je tudi lopov. Morilca radi njegove starosti ni možno kaznovati. Dunajski listi niso o prirojenem zločinskem instinktu v rodbini Vaneka.

Princezinja Chimay, ki živi že več let, ločena od svojega soproga, s ciganom Rigom, je podedovala po svojem dedu več milijonov. Govori se o 15 milijonih. Princezinja Chimay je živila zadnje čase v Aleksandriji. S svojim nečuvenim luksusom je zapravila mame vse svoje imetje ter jo je sodišče zategadelj postavilo pod kuratelo. Sedaj živi v Karlovi varuh. Sam jo je našla vesela vest o veliki dedščini. Baje z njo poplačala vse svoje dolgove.

Nevesta — samomorilka. Dne 16. maja je skočila blizu Dunaja v Dunav 20-letna ženska v beli soročni obleki ter se utopila. Bila je nevesta, služnica Frančiška F.

Francoska Barbara Ubryk. V Poitiersu je bila Blanche Monnier 25 let zaprta v nikdar prezračeni osnaženi sobi, kjer se je skoraj čisto poživinila. Govoriti ne zna in udje so se ji skrivili in pohabili. Šen duh je otopen. Zaprla sta jo mati in brat, straten klerikalec in monarchist. Zato bi radi potlačili to zadevo. Ali zaman. Uradniki se ne dajo podupiti. Brat je sestro stražil, kadar pa ga ni bilo doma, jo je stražila dekla, ki je ubožico tudi prepala. Za svoje „zvesto službovanje“ je bila dekla odstade — odlikovana! Brata barona so aretirali, nečnico pa prepeljali v blaznico.

Jack, razparalec trebuho. V Londonu se je iznova pojavil strašni morilec žensk, ki svojim žrtvam na trebuhe ter izginja potem brez sledu. Še nedavno našli neko prostitutko umorjeno z razparanim trebuhom, te dni pa zopet drugo, in sirer prav blizu postora prvega umora, v neki gostilni. V soboto je našla neka delavčeva žena, prostituciji udana vlačuga, nekim možem, ki je dejal, da je Rus, v neko gozdino, ter se zaprla z njim v poseben kabinet. V sedanjih sobah so popivali gostje. Nakrat so začuli

kričanje ženske, a se za to niso zmenili, ker so mislili, da kriči le za šalo. Drugega dne pa so našli natakarji mrtvo žensko s prezanim telesom, „Rusa“ pa ni bilo nikjer. V Londonu vlada med ženstvom velik strah.

Mož treh žen. Preteklo leto se je oženil uradnik električnega tramwaja v Budimpešti Ivan Pinter. Živel je par mesecev prav zadovoljno s svojo soprogo, toda nakrat se je oglasila pri soprogi neka gospa, ki je dejala, da je tudi žena istega Ivana Pinterja. Preiskava je dognala, da je imela dotična gospa prav; dognala, je pa tudi, da ima Pinter še tretjo ženo, katera mu je povila, že osem otrok. Sedaj so pa te tri žene v velikem strahu, da se ne bi pojavila nakrat še kaka četrta in morda tudi peta soproga njih ljubeznivega možička.

Morilen mandat. Volilni okraj Pistoja je že par mesecev brez poslanca. Vsak poslanec je v teku 30. let vsaj dve leti po svoji izvolitvi umrl. Lani imeli so volilci dotičnega okraja kar trikrat zapored volitve, kajti vsi zapored izvoljeni trije poslanci so drug za drugim pomrli. Sedaj so omenjeni volilci že od aprila meseca brez poslanca, ker nihče noče sprejeti mandata. Vsakdo se boji, da bi kot poslanec nagle smrtili umrl.

Morilka lastnega otroka iz obupa. V Brnu je bila pred porotniki oproščena dninarica Fr. Kwasny radi umora otroka. Mož, pijanec, jo je zapustil in v največji bedi je rodila dete v najdeniščnici. Po porodu je bila brez strehe in kruha. V mrazu je begala sem ter tja in prenočevala v kanalu. Radi silnega mraza je zavila otroka v svoje krilo ter sama smrzovala. To se je zgodilo več nočij zapored. Dne 23. februarja pa je sklenila, da otroka rajše umori, kakor da ga vidi umirati radi lakote in mraza. In res, v kanalu je prijela otroka za noge ter njegovo glavico tolkla ob zid tako dolgo, da je bil mrtev. Trupljo je zakopala v sneg. Dva dni nato so jo zaprli. Priznala je vse takoj.

Ljubimca vrgel skozi okno. V Genevi je vrgel neki postrežek iz III. nadstropja na cesto ljubimca svoje zaračenke. Ljubimec se je takoj ubil. To je tisti postrežek ki je po umoru cesarice Elizabete avstrijske zgrabil prvi morilca Lucchenija.

Roparski umor. Blizu Berolina se je izvršil te dni strahovit roparski umor. Na nekem polju so našli trupljo moža, kacih 40 metrov od trupla pa glavo! Truplo je imelo več ran, o morilcih pa ni doslej sledu.

Velikanski šopek je dobila soproga predsednika Mac Kinleya v San Francisku. Šopek je navezan na 39 črevljev dolg drog ter je sestavljen iz več tisoč najlepših cvetlic. Odrasel človek seže s svojim temenom do tja, kjer se cvetlice začenjajo.

100 oseb ubitih. V Beirutu v Syriji se je podrl hotel, v katerem je prebivalo tudi 20 rodbin. Ubityh je bilo 100 oseb.

Anarhisti v Madridu. Razni listi poročajo, da sta dospela v Madrid dva anarhista, Španec in Poljak, da umorita mladega kralja in kraljico regentinjo. Vse ladje, ki dohajajo iz Marseilla in Genove, preiskuje